

OBEC CHORVÁTSKY GROB

Obecný úrad Chorvátsky Grob, Nám. Josipa Andriča 17, 900 25 Chorvátsky Grob

Vaša značka:

Naša značka: 15/ 2019

Vybavuje: Hlavný kontrolór

Chorvátsky Grob, 13.12.2019

VEC: Stanovisko k návrhu rozpočtu obce Chorvátsky Grob na rok 2020.

V zmysle zákona č. 369/1990 Z.z. (Zákon o obecnom zriadení) §18f ods. 1 písm. c) „Hlavný kontrolór vypracúva odborné stanoviská k návrhu rozpočtu obce a záverečného účtu obce pred ich schválením v obecnom zastupiteľstve.“, predkladám stanovisko k návrhu rozpočtu obce Chorvátsky Grob na rok 2020.

Východiska spracovania odborného stanoviska.

Pri spracovaní odborného stanoviska som vychádzal z posúdenia predloženého návrhu viacročného rozpočtu obce na roky 2021 – 2022 a návrhu rozpočtu obce na rok 2020 (ďalej len „návrh rozpočtu“) z viacerých hľadísk:

- **Zákonnosť predloženého návrhu rozpočtu**
- **Dodržanie informačnej povinnosti zo strany obce**
- **Metodická správnosť predloženého návrhu rozpočtu**

Zákonnosť predloženého návrhu.

Návrh rozpočtu bol spracovaný v súlade so zákonom č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. a zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

Návrh rozpočtu zohľadňuje aj ustanovenia zákonov:

- č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálny odpad a drobné stavebné odpady v z.n.p.
- č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. , na základe ktorého v súlade s § 2

a § 7c) predmetného zákona výnos dane z príjmov fyzických osôb je v príslušnom rozpočtovom roku príjmom rozpočtov obcí vo výške 70 %.

- č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p. a ostatné súvisiace právne normy.
- Ústavný zákon č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti v z.n.p.

Návrh rozpočtu bol spracovaný s prihliadnutím na platné všeobecne záväzné nariadeniami obce (VZN), ktorými sú upravené povinnosti daňového a poplatkového charakteru. (VZN o dani z nehnuteľnosti, o dani za psa, o dani za užívanie verejného

priestranstva, o dani za ubytovanie, o dani za predajné automaty, o dani za výherné automaty, o dani za nevýherné hracie stroje, o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, atď.).

Dodržanie informačných povinností obce.

Návrh rozpočtu bol zverejnený v obci obvyklým spôsobom, ako aj na webovej stránke v zákonom stanovenej lehote, t.j. minimálne 15 dní pred schválením, v súlade s § 9 ods.2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. Návrh rozpočtu bol zverejnený 4.12.2019.

Metodická správnosť predloženého návrhu.

Návrh rozpočtu bol spracovaný podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s Metodickým usmernením Ministerstva financií MF/010175/2004-42 zo dňa 8.12. 2004 v z. n. p. a Opatrením MF/10211/2012-421, ktorými sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v z.n.p., ktorá je záväzná pri zostavovaní rozpočtov územnej samosprávy.

Základná charakteristika návrhu rozpočtu.

Predložený návrh rozpočtu, tak ako v prvej polovici tohto roku 2019 , je nielen na nadchádzajúci rok, ale aj na roky 2021 a 2022, pričom rozpočet na roky 2021 a 2022 nie je záväzný. Rozpočet zahŕňa aj dva uplynulé roky v zmysle zákona. Systém návrhu rozpočtu na tri roky napomáha dlhodobu riešiť plán príjmov a výdavkov v obci. Taktiež sa snaží riešiť v rámci jeho pôsobnosti zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov.

Návrh rozpočtu počíta v celkovej bežnej príjmovej časti rozpočtu celkovo s nárastom o 223.915,- EUR so sumou 4.484.588,- EUR oproti návrhu rozpočtu roku 2019, ktorý bol zasa o 1.023.741,- EUR vyšší ako v roku 2018. Najvyšší zvýšený príjem oproti predchádzajúcemu rozpočtu predstavujú položky:

- sumár daňových príjmov mesta, ktorá predstavuje sumu o 229.200,- EUR vyššiu,
- sumár grantov a transferov a z toho hlavne transfer školstvo o 148.329,- EUR vyššiu

Príjem za zber komunálneho odpadu sa plánuje o 50.000,- EUR vyššiu a taktiež poplatok za rozvoj o 40.000,- EUR. Vo väčšine ostatných položiek pretrváva rovnaký plánovaný predpoklad ale sú i položky v ktorých sa predpokladá pokles príjmov . Obecny úrad musel pripraviť zmeny v daňovom a poplatkovom zaťažení občanov, nakoľko investičný dlh obce v mnohých oblastiach je priepastný oproti okolitým obciam. Zvýšený predpoklad príjmov je spôsobený aj nárastom počtu obyvateľov a zlepšenou kontrolou vymeriavania a výberu daní. **Očakávam bezproblémové plnenie bežnej príjmovej časti vo výške celkom 4.799.296,-EUR a bez školstva 3.761.368,-EUR. Oproti návrhu rozpočtu na rok 2019 už bolo menej problematické zostavovať návrh rozpočtu v príjmovej časti, nakoľko predchádzajúce roky rozpočet nespĺňal zákonom stanovené rozdelenie príjmov podľa jednotlivých ekonomických klasifikácií a taktiež samotné zaúčtovanie príjmov, nespĺňalo stanovené kritéria.**

Obec Chorvátsky Grob plánuje v návrhu rozpočtu bežné výdavky v celkovom objeme 4.080.816,- EUR z čoho školstvo je v objeme 2.215.385,- EUR a celkový rozpočet vo výdajovej časti je 4.799.296,- EUR.

Bežné výdavky obce sú v návrhu rozpočtu na rok 2020 zvýšené hlavne v kapitolách :

- Školstvo na sumu 2.215.385,- EUR z 1.859.863,- EUR v roku 2019, čo je o 355.522,- EUR viac
- Správa majetku obce na sumu 338.100,- EUR čo je o 152.000,- viac ako v predchádzajúcom roku
- Odpadové hospodárstvo na sumu 264.000,- EUR z 231.000,- EUR v roku 2019 ale očakávaná skutočnosť na tento rok je až 300.000,- EUR

Nárast položiek vo výdavkoch oproti minulému roku predstavujú aj kapitoly: interné služby, plánovanie, management, a ďalšie. V ostatných kapitolách sa predpokladá pokles alebo stagnácia vo výdavkoch.

Rozpočet školstva je zase rozdelený na originálne kompetencie, prenesené kompetencie a súkromné zariadenia.

V absolútnych číslach sú plánované bežné výdavky obce v školstve na sumu 2.215.385,- EUR.

Bežné výdavky obce sú naplánované podľa môjho názoru reálnejšie ako v predchádzajúcom rozpočte a hlavne podrobnejšie podľa jednotlivých programov ako i funkčných a ekonomických klasifikáciách. Oproti predchádzajúcim rokom predstavujú nárast, ktorý je zdôvodniteľný najmä legislatívnymi zmenami, zvýšenou aktivitou OÚ v prospech občanov obce a správy i údržby jej majetku.

V rámci rozpočtu bežných príjmov vo výške 4.484.588,- EUR a bežných výdavkov vo výške 4.080.816,- EUR je plánovaný plusový rozdiel v sume 403.772,-, ktorý je plánovaný do zapojenia v rámci kapitálového rozpočtu.

Súčasťou návrhu rozpočtu obce na rok 2020 je aj kapitálový rozpočet. Rozpočet predpokladá v príjmovej časti 0,- EUR. Navrhovaný rozpočet na roky 2021, 2022 a 2023 v príjmovej časti predpokladá, že obec nemá v pláne výrazne predávať svoj majetok, keďže v týchto rokoch obec nepredpokladá žiadny výrazný kapitálový príjem. Bude záležať na aktivite obce akým spôsobom sa bude snažiť doplniť príjmovú časť kapitálového rozpočtu a to napr. podávaním žiadostí o poskytovanie dotácií a grantov na zlepšenie mnohých oblastí života v obci, ktoré jednoznačne vykazujú investičný dlh, ktorý bol spôsobený hlavne rýchlym nárastom počtu obyvateľov a je predpoklad, že tento nárast sa nezastavil.

Obec sa musí ešte aktívnejšie zaoberať prípravou projektových dokumentácií pre pripravované výzvy rôznych operačných programov a dotačných schém, nakoľko stojí pred ňou mnoho výziev, ktoré si vyžadujú vyšší stupeň pripravenosti na vyhlásenie tej ktorej konkrétnej výzvy. Medzi najpálčivejšie výzvy patria:

1. doriešenie vzťahov v správe vodovodnej a kanalizačnej siete v obci
2. nedostatok miest v kapacitách obecných materských škôl
3. chýbajúca kapacita pre umiestnenie žiakov a nedostatok odborných učební v základných školách,
4. výstavba telocviční, a športových plôch
5. pasportizácia ciest, chodníkov a cyklotrás a ich majetkovo právne vyriešenie
6. rozšírenie zberného dvora a poskytovania služieb
7. riešenie nedostatku hrobových miest
8. odstraňovanie havarijných stavov v obecnom majetku
9. rozširovanie cyklotrás
10. súdne spory

Predložený plán rozpočtu v ktorom sú kapitálové výdavky plánované na sumu 681.005,-EUR, považujem za uskutočniteľné z hľadiska celkovej časovej náročnosti, nakoľko na rok 2020 a 2021 sa plánujú ďalšie investície. Plán významnejšie investovať v rámci jedného roka až 533.650,-EUR, do potrieb školských zariadení považujem z hľadiska legislatívneho ako aj systémového za správny a významný krok k zlepšeniu úrovne podmienok školstva v našej obci. Obec by sa mala v kapitálových výdavkoch orientovať viac na dlhodobejšie ciele a napríklad zahrnúť do nich investície do budúcnosti ako je znižovanie nákladových položiek v obci napr. znižovanie nákladov na prevádzku, energie, odpady a rôzne druhy služieb. Mám na mysli investície do znižovania nákladov na obecné osvetlenie, ktoré už nepodlieha ochrannej lehote predošlého projektu, zníženie energetickej náročnosti objektov v majetku alebo v správe obce. Vybudovanie stojísk na kontajnery vo vytypovaných lokalitách pre separovaný zber, ktoré by mohli určitým spôsobom znížiť náklady na odpady ako aj vznikajúce čierne skládky.

Bolo by potrebné spracovať celkovú hĺbkovú analýzu hnutel'ného a nehnuteľného majetku obce, jeho reálny stav, životnosť, energetickú náročnosť jednotlivých objektov a vypracovať návrhy riešenia zníženia nákladov na udržiavanie tohto majetku. Plánujú sa i výdavky do ihrísk, športovísk, parkov, oddychových zón atď, a preto by bolo vhodné sa zamyslieť nad ochranou, kontrolou, prevádzkovými hodinami týchto objektov napr. prijatím správcu týchto objektov a predísť tak zvýšeným investíciám do opráv daných zariadení.

Rozpočet zahŕňa aj finančné operácie, kde na strane príjmov je celková suma 315.058,- EUR, ktorá sa skladá z 198.228,-EUR ako presun z nespotrebovaných dotácií ako i 116.800,- EUR z rezervného fondu. Vo výdajovej časti je celková suma 37.475,- EUR. Rozdiel z finančného rozpočtu je tak plusový vo výške 277.583,-EUR.

Čo sa týka skvalitnenia života občanov obce, je nutné pokračovať s návrhmi VZN na riešenie ako príjmovej a výdavkovej časti rozpočtu v oblastiach, ktoré doteraz ešte riešené neboli. Obec plánuje nielen rozšírenie služieb zberného dvora ale je nevyhnutné zaviesť nový, lacnejší a hlavne adresnejší a efektívnejší, systém zberu, odvozu a likvidácie odpadu, v zmysle novej legislatívy a prípadne angažovať sa vo vypísaní novej verejnej súťaže na zber a likvidáciu odpadu v spolupráci s inými mestami, obcami alebo združeniami miest a obcí ale podľa návrhu rozpočtu to zrejme ešte do začiatku roku 2021 nestihne, nakoľko sa nepočíta s výraznou zmenou systému zberu a odvozu komunálneho odpadu.

Z hľadiska zvýšenia bezpečnosti obyvateľov obce navrhoval by som aj ďalšie významné rozširovanie pevného kamerového systému ako aj variabilných mobilných fotopascí vzhľadom k množiacim sa krádežiam ako aj narúšaniam verejného poriadku a nelegálnym skládkam v katastrálnom území obce, ktorý by napomáhal pri odhaľovaní protispoločenskej činnosti a znižovaniu nákladov na ich odstraňovanie.

Osobne predpokladám, že navrhovaný rozpočet budú poslanci obecného zastupiteľstva počas roka viackrát meniť prijatými rozpočtovými opatreniami a zmenami rozpočtu.

Celkový rozpočet obce je prebytkový vo výške 350,-EUR, keď celkové príjmy obce predstavujú 4.799.646,-EUR a celkové výdavky 4.799.646,- EUR.

Záver.

Návrh rozpočtu je vypracovaný v súlade so zákonom 523/2004 Z.z. (Zákon o rozpočtových pravidlách vo verejnej správe), so zákonom 583/2004 Z.z. (Zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy), a ústavným zákonom č. 493/2011 Z.z. o rozpočtovej zodpovednosti. Návrh rozpočtu je vypracovaný na tri roky, pričom príjmy a výdavky rokov 2021 a 2022 nie sú záväzné. V zmysle zákona 583/2004 § 10 ods. 7 je návrh rozpočtu prebytkový.

Poslancom Obecného zastupiteľstva odporúčam predkladaný návrh rozpočtu schváliť.

Ján Polák
hlavný kontrolór